

UZASADNIENIE

M. W. został oskarżony o to, że w okresie czasu od daty bliżej nieustalonej do dnia 8 listopada 2009 r. w R. przyjął oraz pomógł w zbyciu pojazdu osobowy marki B. nr rej. (...) nr VIN (...) o wartości 6200 zł pochodzący z rozboju zaistniałego w dniu 20 października 2009 r. w miejscowości M. w N. na szkodę M. R.,

to jest czyn z art. 291§1 kk.

A. C. został oskarżony o to, że w okresie czasu od daty bliżej nieustalonej do dnia 8 listopada 2009 r. w R. nabył pojazd osobowy marki B. nr rej. (...) nr VIN (...) o wartości 6200 zł pochodzący z rozboju zaistniałego w dniu 20 października 2009 r. w miejscowości M. w N. na szkodę M. R.,

to jest czyn z art. 291§1 kk.

Sąd Rejonowy w R. X Wydział Karny wyrokiem z dnia 25 czerwca 2013 roku w sprawie X K 77/13 orzekł:

I. oskarżonego **M. W.** w miejsce zarzucanego mu czynu uznał za winnego tego, że w okresie czasu od daty bliżej nieustalonej do dnia

8 listopada 2009 r. w R. przyjął oraz pomógł w zbyciu pojazdu osobowego marki B. o nr rej. (...) nr VIN (...) o wartości 6200 zł, uzyskanego za pomocą czynu zabronionego, to jest rozboju zaistniałego w dniu

20 października 2009 r. w miejscowości M. w N. na szkodę M. R., to jest przestępstwa z art. 291§1 kk i za to na podstawie art. 291§1 kk w zw. z art. 33§1, 2 i 3 kk wymierzył mu karę 8 (osiem) miesięcy pozbawienia wolności i karę 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych;

II. oskarżonego **A. C.** w miejsce zarzucanego mu czynu uznał za winnego tego, że w okresie czasu od daty bliżej nieustalonej do dnia 8 listopada 2009 r. w R. nabył pojazd osobowy marki B. o nr rej. (...) nr VIN (...) o wartości 6200 zł, uzyskany za pomocą czynu zabronionego, to jest rozboju zaistniałego w dniu 20 października 2009 r. w miejscowości M. w N. na szkodę M. R., to jest przestępstwa z art. 291§1 kk i za to na podstawie art. 291§1 kk w zw. z art. 33§1, 2 i 3 kk wymierzył mu karę 8 (osiem) miesięcy pozbawienia wolności i karę 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych;

III. na podstawie art. 69§1 i 2 kk w zw. z art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności wobec obu oskarżonych warunkowo zawiesił na okresy po 2 (dwa) lata próby;

IV. na podstawie art. 627 kpk zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 1276,14 zł (jeden tysiąc dwieście siedemdziesiąt sześć złotych czternaście groszy) tytułem kosztów sądowych, w tym po 340 (trzysta czterdzieści) złotych tytułem opłat.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli obrońca oskarżonego M. W. i oskarżony A. C. osobiście.

Obrońca oskarżonego M. W. zaskarżył wyrok co do punktów I, III i IV, zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to: art. 4 kpk oraz 7 kpk poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, co doprowadziło do ustalenia zamiaru oskarżonego w popełnieniu zarzucanego mu czynu, gdy materiał dowodowy i jego prawidłowa, zgodna z wyżej wskazanymi zasadami ocena wskazuje na okoliczność braku istnienia świadomości oskarżonego w zakresie tego, iż przyjmuje i pomaga w zbyciu pojazdu pochodzącego z przestępstwa; art. 4 kpk poprzez nieuwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego w postaci faktu, iż pojazd sprzedawany był poprzez ogłoszenie internetowe, na posesji, na której znajdował się działający legalnie komis samochodowy, co pozwala stwierdzić, iż oskarżony nie miał obawy, że współoskarżony C. chce mu przekazać i ukryć sprzedaż przedmiotowego pojazdu, a sam pojazd może pochodzić z przestępstwa. Zarzucił także błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, przez ustalenie wbrew treści materiału dowodowego, zasadom logiki i doświadczenia życiowego istnienia

świadomości oskarżonego przyjmującej postać zamiaru bezpośredniego w popełnieniu zarzucanego mu czynu, w sytuacji braku istnienia na to przekonujących i wystarczających dowodów.

Wskazując na powyższe, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Oskarżony A. C. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił mu:

- obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 7 kpk poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a w szczególności wyjaśnień oskarżonego i w konsekwencji błędne przyjęcie, iż materiał ten zezwala na uznanie, że oskarżony umyślnie dopuścił się przestępstwa, skutkujące błędem w ustaleniach stanu faktycznego, a mianowicie, iż A. C. miał świadomość co do pochodzenia auta z przestępstwa,

- obrazę przepisów prawa materialnego przez wadliwe zastosowanie art. 291§1 kk, gdy rzetelna i wnikliwa ocena dowodów zgromadzonych w przedmiotowej sprawie prowadzi do wniosku, że zarzucany oskarżonemu czyn podlega kwalifikacji z art. 292§1 kk.

Wskazując na powyższe, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę kwalifikacji oraz o warunkowe umorzenie postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesione w sprawie apelacje okazały się zasadne w zakresie, w jakim doprowadziły do uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R..

Przestępstwo z art. 291§1 kk popełnia ten, kto nabywa lub pomaga do zbycia albo przyjmuje lub pomaga do ukrycia rzecz uzyskaną za pomocą czynu zabronionego. Dla bytu przestępstwa z art. 291§1 kk nie wystarcza jednak wskazane w tym przepisie działanie w stosunku do rzeczy uzyskanej za pomocą czynu zabronionego. Warunkiem odpowiedzialności za ten czyn jest bowiem świadomość sprawcy, że jego zachowanie takiej rzeczy dotyczy. Nikomu nie powinno się stawiać zarzutu, że nabył, przyjął czy pomagał do zbycia samochodu, który okazał się kradziony, lecz że o tej kradzieży wiedział, co jednak nie wynika z opisu przypisanych oskarżonym czynów. Lektura zaskarżonego wyroku prowadzi zaś do wniosku o konieczności ponownego rozważenia okoliczności, które w ocenie Sądu Rejonowego wskazują na posiadanie przez oskarżonych wiedzy co do pochodzenia przedmiotowego pojazdu.

Odnośnie oskarżonego M. W. Sąd Rejonowy jednocześnie uznał, iż miał on świadomość, że samochód pochodził z przestępstwa, z drugiej zaś strony stwierdził, iż z okoliczności zdarzenia dla niego jako emerytowanego policjanta jasno powinien wynikać wniosek o przestępczym pochodzeniu auta, co pasuje raczej do znamion paserstwa nieumyślnego określonego w art. 292 kk. Tymczasem zaskarżonym wyrokiem oskarżonemu przypisane zostało sprawstwo przestępstwa z art. 291§1 kk. Rację ma skarżący, iż Sąd Rejonowy nie rozważył znaczenia postępowania oskarżonych, którzy samochód z nielegalnego źródła wystawili na sprzedaż na aukcji internetowej i w legalnie działającym komisie samochodowym, co niewątpliwie znacznie ułatwiało ujawnienie faktu jego kradzieży prawowitemu właścicielowi. Zwłaszcza, iż w niniejszej sprawie brak jest ustaleń co do jakichkolwiek prób sfalszowania dokumentacji bądź numerów silnika lub nadwozia pojazdu, które mogłyby utrudnić identyfikację auta. Zastanowienia wymaga także, czy z faktu braku jednego kompletu kluczyków i karty pojazdu wynika jedyny i konieczny wniosek, iż jest on kradziony. W ocenie sądu odwoławczego, również okoliczność, iż A. C. nie przekazał M. W. dokumentów auta nie wskazuje jednoznacznie na wiedzę oskarżonego o pochodzeniu samochodu. Była to bowiem przyjacielska usługa, co potwierdzają nie tylko oskarżeni, ale i świadkowie, a dokumenty zostały przecież dowiezione przed sprzedażą pojazdu przez M. C..

Zauważyć też należy, iż według ustaleń sądu M. W. był w posiadaniu dokumentu w postaci umowy kupna – sprzedaży samochodu zawartej pomiędzy R. G.a M. R., którą przekazał nabywcom auta. Sąd Rejonowy winien zatem poczynić kroki w celu zbadania, czy umowa ta nadal znajduje się w posiadaniu świadków G., zwłaszcza, że zastanowienia

wymaga, czy oskarżeni, wiedząc o pochodzeniu auta, posługiwali się sfałszowaną umową, udostępniając w ten sposób dane osobowe prawowitego właściciela pojazdu jego nabywcom, umożliwiając im nawiązanie z nim kontaktu, co przecież doprowadziło do ujawnienia popełnionego przestępstwa. Zauważyć także trzeba, iż gdyby oskarżony miał świadomość, że brak karty wozu wynika z faktu jego kradzieży, musiałby też wiedzieć, że udzielenie informacji o jej zbędności nie zapobiegłoby podjęciu przez nabywców kroków do jej odnalezienia, co było konieczne do zarejestrowania pojazdu. Przekazanie wówczas umowy z danymi osobowymi M. R. byłoby wyjątkowo lekkomyślne i narażało oskarżonych na ujawnienie przestępstwa. Ponownej analizy wymaga również kwestia, czy brak dokonania czynności zarejestrowania zakupu samochodu przez A. C. istotnie może świadczyć jedynie o jego wiedzy o pochodzeniu samochodu, czy, jak wskazał skarżący, także o chęci uniknięcia czynności urzędowych i zapłaty stosownych opłat, zwłaszcza jeżeli planował szybką odsprzedaż pojazdu.

Sąd Rejonowy uznał, za niewiarygodne wyjaśnienia A. C. dotyczące zakupu przez niego samochodu marki B. oraz okoliczności, w jakich miał otrzymać umowę z podpisem R. G.. Zauważyć jednak trzeba, iż pomimo dania wiary opinii z zakresu badania dokumentów, sąd ten nie wziął pod uwagę, że z treści opinii wynika, iż faktycznie umowę kupna – sprzedaży podpisała osoba, której materiał porównawczy bezwzględnie wystawiony został na nazwisko R. G.. Zbyt daleko idące wnioski wysnuł także z zeznań K. G.. Z faktu wspólnego zamieszkiwania z synem nie można bowiem wywieść wniosku, iż matka na pewno była poinformowana o poczynaniach swojego syna, zwłaszcza dotyczących samochodu pochodzącego z kradzieży, w szczególności gdy sama twierdzi, że nie posiadała informacji co do jego znajomych i działalności.

Zastanowienia wymagają również ustalenia co do dat popełnienia zarzucanych oskarżonym przestępstw. Zauważyć bowiem należy, że M. R. utracił samochód w wyniku dokonanego na nim przestępstwa w dniu 20 października 2009 roku. Ewentualne nabycie lub przyjęcie go przez oskarżonych nie mogło nastąpić zatem przed tą datą, co pozwala na uściślenie okresu, w jakim mogli oni popełnić zarzucane im przestępstwa. Trudno też uznać, że czyn zarzucony A. C. mógł być popełniony w okresie trwającym do dnia 8 listopada 2009 roku skoro w tym dniu samochód znalazł już nowego nabywcę, a z wyjaśnień oskarżonych wynika, że A. C. pozostawił pojazd M. W. wcześniej.

Reasumując, stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy rozpoznający niniejszą sprawę nie przeanalizował dostatecznie wszystkich jej aspektów, nie ocenił w sposób wszechstronny zgromadzonego materiału dowodowego. Dlatego też na podstawie art. 437§1 i 2 kk Sąd Odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R..

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy należy między innymi zapoznać się z uwagami poczynionymi wyżej i stosownie je wykorzystać, dokonać jednoznacznych ustaleń faktycznych w sprawie opartych na wszechstronnej analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz wszystkie elementy ewentualnego wyroku uzasadnić wszechstronnie, zgodnie z procedurą i utrwaloną praktyką w sposób umożliwiający pełną kontrolę odwoławczą.